

UNITAT DOCENT DE L'ICS. CURS ACADÈMIC 2026-2027

FARMACOLOGIA CLÍNICA. CINQUÈ CURS

6 crèdits teòrics (150 hores)

Classes teòriques: 31

Seminaris: 11

Simulació: 2

1. OBJECTIUS

- Conèixer les bases científiques de la prescripció de medicaments i la seva aplicació a la terapèutica pràctica.
- Saber trobar i interpretar informació oral, escrita i electrònica sobre medicaments i terapèutica.
- Conèixer els mètodes per individualitzar els tractaments farmacològics segons les necessitats i característiques del pacient.
- Conèixer les estratègies terapèutiques amb la millor relació benefici-risc per al tractament dels problemes més freqüents de salut.
- Familiaritzar-se amb les estratègies terapèutiques amb relació benefici-risc més favorable en el tractament de pacients concrets.

2. CONEIXEMENTS PREVIS NECESSARIS

L'alumne ha de tenir coneixements de farmacologia bàsica i de medicina clínica, en especial de patologies mèdiques.

3. RECURSOS DOCENTS

Classes teòriques

Presentació sistematitzada dels diferents temes, acompanyada d'esquemes i guions.

Invitem als alumnes a què participin activament a les classes, en forma de preguntes i comentaris.

Seminaris

Seminaris d'anàlisi i/o resolució de problemes, de caràcter obligatori, 80% d'assistència obligatòria mínima per poder-se examinar.

Els seminaris de farmacologia clínica pretenen analitzar i discutir diferents aspectes de l'aproximació terapèutica als problemes de salut, tot partint d'un exemple concret. Els alumnes es dividiran en quatre grans grups per abordar, cadascun, un tema diferent.

Les 10 sessions de treball i discussió es completaran amb una sessió final conjunta (Mini-congrés), en la que cada grup de seminaris presentarà els resultats principals de les discussions i conclusions del seu seminari i la recerca portada a terme als altres companys de curs.

Dinàmica de treball dels seminaris

Hi ha quatre grans grups de seminaris:

- Tractament del dolor.
- Risc cardiovascular i malalties cardiovasculars.
- Diabetis.
- Salut mental.

Durant 10 sessions de treball es farà un recorregut pels aspectes clínics, farmacològics, metodològics i de regulació legal de medicaments i salut pública, que permetrà familiaritzar-se amb l'estratègia terapèutica de

cadascun dels problemes tractats. A més, els participants dels seminaris tindran l'oportunitat de participar en un petit estudi de camp sobre algun aspecte relacionat amb l'ús dels medicaments que són objecte del seminari.

La sessió final conjunta (Mini-congrés) té l'objectiu de poder exposar als altres grups els resultats i conclusions a les que s'ha arribat en cadascun dels seminaris. També pretén familiaritzar l'alumne amb la presentació de dades de recerca i exercitar les capacitats de síntesi i comunicació, de manera que se seleccionaran alguns treballs de cada grup de seminaris per a ser-hi presentats en forma de ponència curta o de pòster. El Mini-congrés es farà en la data acordada amb els estudiants (generalment durant el mes de maig) de 12h a 15h.

4. PRINCIPALS ASPECTES DE L'AVALUACIÓ

L'avaluació dels coneixements assolits es basarà en dos elements: els exàmens de preguntes d'elecció múltiple (70% de la nota final), i l'avaluació del treball realitzat durant els seminaris (30%).

Exàmens teòrics

Es tracta de proves amb preguntes d'elecció múltiple, cadascuna amb 5 opcions de resposta, de les quals només una és vàlida. Les preguntes poden fer referència a continguts de les classes teòriques i de les pràctiques de simulació. Les preguntes contestades erròniament descompten 0,20 punts.

El 19 de març, a les 12h, hi haurà un examen parcial alliberatori (1er parcial: lliçons 1 a 17) i el 2 de juny, a les 12h, el 2^{on} parcial alliberatori (lliçons 18 a 31) (amb 80% assistència mínima als seminaris per poder-se examinar). Cadascuna d'aquestes parts quedarà alliberada amb una nota mínima de 5 o més.

El 18 de juny a les 9h hi haurà l'examen de recuperació.

ATENCIÓ: per tal de poder fer la mitjana amb el parcial que s'hagi prèviament alliberat (si se n'ha alliberat algun), cal obtenir una nota mínima de 4,0 en els exàmens finals que s'hagin de recuperar.

Els alumnes que s'hagin d'examinar de tota la matèria: la prova es considerarà superada sempre que la nota mitjana de les dues subproves sigui igual o superior a 5. ATENCIÓ: per tal de poder fer la mitjana, cal que la nota mínima de qualsevol de les subproves sigui igual o superior a 4 (és a dir, si d'una subprova es treu una nota de 4 de l'altra subprova s'haurà de treure una nota mínima de 6 per tal de fer una mitjana de 5).

Seminaris

Els professors responsables de cada seminari avaluaran la participació en les sessions presencials, el treball de recerca i la interpretació dels resultats, el registre de l'activitat de les sessions (portafoli) i la presentació al Mini-congrés.

5. CÀRREGA DE TREBALL

Es considera que l'estudiant necessitarà 1,5 hores d'estudi per classe impartida.

Els 11 seminaris (inclòs el Mini-congrés) tenen una durada de tres hores cadascun i requereixen unes 16 hores de treball autònom.

6. PROFESSORAT

La Unitat del Departament de Farmacologia, Terapèutica i Toxicologia a la UD Vall d'Hebron és responsable d'impartir la docència corresponent a l'àrea de coneixement de Farmacologia i en particular l'assignatura de Farmacologia Clínica. La Unitat està ubicada a les plantes 3^a i 4^a de l'edifici de l' Antiga Escola d'Infermeres.

El professor responsable de l'organització de l'assignatura és la Dra Antònia Agustí Escasany. Altres professors que impartiran la docència són:

Montse Bosch, professora associada mèdica
Lina Camacho, professora associada mèdica
Esther Cucurull, professora associada mèdica
Imma Danés, professora associada mèdica
Enriqueta Felip, professora titular Oncologia
Inma Fuentes, professora associada mèdica
Luján Iavecchia, professora associada mèdica
Suyvan Mata, professora associada mèdica
Melani Núñez, professora associada mèdica
Judit Riera, professora associada mèdica
Mònica Sabaté, professora associada mèdica
Angélica Valderrama, professora associada mèdica

PROGRAMA DE CLASSES TEÒRIQUES

De dilluns, dimecres i divendres o de dilluns a divendres (depès de la setmana) de 12h a 13 h, del 9 de febrer al 24 d'abril de 2026.

FARMACOLOGIA CLÍNICA GENERAL

Lliçó 1.	01/02	AA	Introducció a la farmacologia clínica i terapèutica. Els medicaments d'ús humà.
Lliçó 2.	03/02	AA	Fonts d'informació en terapèutica i farmacologia clínica.
Lliçó 3.	05/02	AA	Desenvolupament de medicaments: aspectes científics, metodològics, bioètics i legals. Efecte placebo.
Lliçó 4.	08/02	IF	Assaig clínic (1): bases metodològiques.
Lliçó 5.	10/02	IF	Assaig clínic (2): aplicació a la pràctica clínica.
Lliçó 6.	12/02	AA	Farmacocinètica clínica i ajust de la dosi. Avaluació de l'acció i efecte dels medicaments.
Lliçó 7.	15/02	MS	Interaccions farmacològiques d'interès clínic i interaccions entre medicaments i altres compostos.
Lliçó 8.	17/02	LC	Reaccions adverses de medicaments i farmacovigilància.
Lliçó 9.	19/02	LC	Reaccions d'hipersensibilitat i per idiosincràsia (farmacogenètica).
Lliçó 10.	22/02	JR	Abús i dependències de medicaments i drogues.
Lliçó 11.	24/02	MS	Farmacoepidemiologia.
Lliçó 12.	26/02	LC	Farmacologia clínica de l'embaràs i la infància.
Lliçó 13.	01/03	AA	Farmacologia clínica de la insuficiència renal, hepàtica i cardíaca.
Lliçó 14.	03/03	AA	Farmacologia clínica de l'edat avançada. Principis de selecció i d'utilització apropiada de medicaments en malalts d'edat avançada.
Lliçó 15.	05/03	AA	Bones pràctiques de prescripció de medicaments. Regulació legal dels medicaments i publicitat farmacèutica. Anamnesi farmacològica.
Lliçó 16.	08/03	AA	Ús de medicaments en el sistema de salut i les seves implicacions econòmiques
Lliçó 17.	10/03	JR	És possible desprescriure medicaments?

FARMACOLOGIA CLÍNICA ESPECIAL I TERAPÈUTICA

Lliçó 18.	18/03	ID	Selecció i prescripció de medicaments en atenció primària: infeccions més freqüents en atenció primària.
Lliçó 19.	19/03	AA	Selecció i prescripció de medicaments en atenció primària: risc i patologia cardiovasculars (1).
Lliçó 20.	30/03	AA	Selecció i prescripció de medicaments en atenció primària: risc i patologia cardiovasculars (2).
Lliçó 21.	31/03	AA	Selecció i prescripció de medicaments en atenció primària: diabetis.
Lliçó 22.	01/04	ID	Selecció i prescripció de medicaments en atenció primària: salut mental (1).
Lliçó 23.	02/04	MB	Selecció i prescripció de medicaments en atenció primària: salut mental (2).
Lliçó 24.	05/04	LC	Selecció i prescripció de medicaments per al tractament del dolor (1).
Lliçó 25.	06/04	LC	Selecció i prescripció de medicaments per al tractament del dolor (2).

Lliçó 26.	07/04	ID	Principis de selecció i utilització apropiada de medicaments en patologia respiratòria.
Lliçó 27.	08/04	MS	Principis de selecció i utilització apropiada de medicaments en patologia digestiva.
Lliçó 28.	09/04	EF	Selecció i prescripció de medicaments en oncologia.
Lliçó 29.	12/04	MS	Principis de selecció i d'utilització apropiada dels contraceptius.
Lliçó 30.	13/04	ID	Principis de selecció i d'utilització apropiada de medicaments en patologia gènito-urinària.
Lliçó 31.	15/04	AA	Medicines alternatives.

12,00h	15/03	Examen 1 ^{er} Parcial (lliçons 1 a 17)
12,00h	02/06	Examen 2 ^{on} Parcial (lliçons 18 a 31)
09,00h	18/06	Examen recuperació

(amb 80% assistència obligatòria mínima als seminaris per poder-se examinar)

* Els horaris dels exàmens publicats en aquest calendari poden ser susceptibles de canvis.

Consulteu els horaris d'exàmens actualitzats a la web de la UD.

<https://www.uab.cat/web/estudiar/graus/graus/horaris-examens-i-guies-docents-1345703088357.html>

PROGRAMA DE SEMINARIS**De 9 a 12 h, del 15 de febrer al 30 d'abril, Aules de la Unitat Docent.****El Mini-congrés es farà el mes de maig de 12h a 15h, Aula a determinar.**

Seminari Tractament del dolor	Grups	Dia		
Seminari 1: LC-AV	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7	15/02	Sessió 1	9-12 h
		16/02	Sessió 2	9-12 h
		17/02	Sessió 3	9-12 h
		18/02	Sessió 4	9-12 h
		19/02	Sessió 5	9-12 h
		11/03	Sessió 6	9-12 h
		12/03	Sessió 7	9-12 h
		13/04	Sessió 8	9-12 h
		15/04	Sessió 9	9-12 h
		16/04	Sessió 10	9-12 h
		MINI-C	Sessió 11	9-12 h

Seminari Salut Mental	Grups	Dia		
Seminari 2: IF-ID	8, 9, 10, 11, 12, 13, 14	22/02	Sessió 1	9-12 h
		23/02	Sessió 2	9-12 h
		24/02	Sessió 3	9-12 h
		25/02	Sessió 4	9-12 h
		26/02	Sessió 5	9-12 h
		18/03	Sessió 6	9-12 h
		19/03	Sessió 7	9-12 h
		20/04	Sessió 8	9-12 h
		22/04	Sessió 9	9-12 h
		23/04	Sessió 10	9-12 h
		MINI-C	Sessió 11	9-12 h

Seminari Diabetis	Grups	Dia		
Seminari 3: MS-EC	15, 16, 17, 18, 19, 20, 21	01/03	Sessió 1	9-12 h
		02/03	Sessió 2	9-12 h
		03/03	Sessió 3	9-12 h
		04/03	Sessió 4	9-12 h
		05/03	Sessió 5	9-12 h
		08/03	Sessió 6	9-12 h
		09/04	Sessió 7	9-12 h
		27/04	Sessió 8	9-12 h
		29/04	Sessió 9	9-12 h
		30/04	Sessió 10	9-12 h
		MINI-C	Sessió 11	9-12 h

Seminari Malalties cardiovasculars	Grups	Dia		
Seminari 4: AA-MN	22, 23, 24, 25, 26, 27, 28	08/03	Sessió 1	9-12 h
		09/03	Sessió 2	9-12 h
		10/03	Sessió 3	9-12 h
		11/03	Sessió 4	9-12 h
		12/03	Sessió 5	9-12 h
		15/03	Sessió 6	9-12 h
		16/03	Sessió 7	9-12 h
		17/03	Sessió 8	9-12 h
		18/03	Sessió 9	9-11 h
		19/03	Sessió 10	9-12 h
		MNI-C	Sessió 11	9-12 h

PSCA 1. Prescripció de medicaments i informació al pacient. Administració i instruccions d'administració. Ajustament de dosis.

Professors: Judit Riera, Montse Bosch, Judit Riera, Luján Iavecchia, Suyvan Mata

Grup	Día	Horari
1, 2, 3, 4	12/02	10-12 h
5, 6, 7, 8	03/03	10-12 h
9, 10, 13, 14	19/02	10-12 h
11, 12, 23, 24	05/02	10-12 h
15, 16, 17, 18	08/02	10-12 h
19, 20, 21, 22	23/02	10-12 h
25, 26, 27, 28	17/02	10-12 h

PSCA 2. Anamnesi farmacològica i valoració de l'adherència al tractament. Revisió del pla de medicació i de l'assoliment d'objectius terapèutics. Conciliació i desprescripció de medicació.

Professors: Judit Riera, Montse Bosch, Antònia Agustí, Luján Iavecchia, Suyvan Mata

Grup	Día	Horari
1, 2, 3, 4	13/05	9-12 h
5, 6, 7, 8	04/03	9-12 h
9, 10, 13, 14	04/05	9-12 h
11, 12, 23, 24	14/05	9-12 h
15, 16, 17, 18	10/02	9-12 h
19, 20, 21, 22	25/02	9-12 h
25, 26, 27, 28	05/03	9-12 h

VERSIÓ 30/06/2026